

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій

04 вересня 2019 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну що, розпочнемо? Дякую.

Доброго дня, колеги. Радий вас усіх вітати. У нас сьогодні перше засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій дев'ятого скликання. Я би запропонував почати з того, щоб ми познайомились, бо не всіх членів комітету ми бачили до цього.

Мене звать Бабак Сергій Віталійович, я – голова комітету. Лукашев Олександр Анатолійович – перший заступник голови. Колебошин Сергій Валерійович – заступник голови комітету. Піпа Наталія Романівна – секретар комітету. І члени комітету: Воронов Володимир Анатолійович, Грищук Роман Павлович, Кириленко Іван Григорович, Коваль Ольга Володимирівна, Колюх Валерій Вікторович, Лис Олена Георгійович, Павленко Ростислав Миколайович і Совсун Інна Романівна.

Колеги, радий вас усіх вітати і сподіваюсь, що у нас будуть дуже продуктивні наступні чотири роки і один місяць, здається.

Давайте тоді почнемо з порядку денного. Порядок денний, який пропонується на сьогодні, складається з 9 пунктів. Якщо коротко, я вас ознайомлю з ним.

Перше – це про предмети відання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій дев'ятого скликання.

Друге: про розподіл повноважень між першим заступником голови комітету, заступниками голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій дев'ятого скликання.

Третє: про створення підкомітетів у складі Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій дев'ятого скликання.

Четверте: про обрання голів та членів підкомітетів у складі Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій дев'ятого скликання.

П'яте: про затвердження в роботі методичних рекомендацій щодо процедури підготовки та проведення засідань Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

Шосте: про затвердження пропозицій Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій до проекту порядку денного другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Сьоме: про підготовку плану роботи Комітету з питань освіти, науки та інновацій на період другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Восьме: звіт про роботу Комітету з питань науки і освіти та секретаріату за період діяльності Верховної Ради України восьмого скликання.

Ну, і дев'яте: "Різне".

Є пропозиції чи зауваження до порядку денного? Тоді давайте його підтримаємо і проголосуємо за те, щоб він запрацював. Прошу. Дякую, одногосно.

Отже, перше питання: про предмети відання Комітету Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Борис Григорович, а є в нас документи? Да. Дякую.

Отже, Постановою Верховної Ради України, яку ми проголосували 29 серпня було утворено Комітет з питань освіти, науки та інновацій. До предметів відання, згідно додатку до Постанови Верховної Ради України, до предметів відання Комітету з питань освіти, науки та інновацій відносяться наступні: освіта, наука, науково-технічна діяльність та наукові парки, правовий статус та соціальний захист наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників, інноваційна діяльність, розвиток високих технологій (крім питань, які віднесені до предметів відання інших комітетів) і засади здійснення наукових і науково-технічних експертиз.

Як ви можете побачити, то з предметів відання нашого комітету, точніше так, в предметах відання нашого комітету вже немає інтелектуальної власності, вона була передана до Комітету з питань економічної політики.

Прошу підтримати рішення комітету і взяти до відома цю інформацію. Заперечень немає? Прошу голосувати. Дякую.

Друге питання порядку денного: про розподіл повноважень між першим заступником голови та заступниками голови Комітету Верховної Ради з питань освіти, науки, інновацій. Пропонується затвердити розподіл повноважень між першим заступником голови комітету та заступником голови комітету за напрямками діяльності Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки і інновацій.

Перший заступник голови комітету – Лукашев Олександр Анатолійович. Це наука, науково-технічна діяльність та наукові парки, інноваційна діяльність, розвиток високих технологій, крім питань, які віднесені до предметів відання інших комітетів, і засади здійснення наукових і науково-технічних експертиз.

Заступник голови комітету – Колебошин Сергій Валерійович. Це освіта, правовий статус та соціальний захист наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників.

Є пропозиції, заперечення, колеги? Ні? Тоді прошу підтримати рішення комітету. Одноголосно, дякую.

Третє питання: про створення підкомітетів у складі Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій 9 скликання.

Я просив би членів комітету висловитися з цього питання і подумати, порадитися нам всім разом, прийняти рішення про те, скільки в нас буде підкомітетів і які підкомітети ми бачимо в себе в комітеті відповідно до предметів відання.

Якщо ви не проти, я спробую висказати спершу свою думку з цього приводу хоча б задля того, щоб нам було від чого відштовхуватися. Я би запропонував створення шести підкомітетів.

Перший – з питань дошкільної освіти і позашкільної освіти.

Другий – це з питань середньої освіти, інклюзії... інклюзивної освіти і питань освіти на тимчасово окупованих територіях.

Третій – це підкомітет з професійної або професійно-технічної та фахової передвищої освіти.

Четвертий підкомітет – з вищої освіти.

П'ятий – з питань науки та інновацій.

І шостий я би запропонував комітет, якого, напевно, раніше не було, який би займався проблемами освіти впродовж життя, тобто lifelong learn.

Прошу свої пропозиції. Давайте обговорювати, чи варто нам мати стільки комітетів, чи може варто щось... є щось таке, дуже важливий напрям, який варто виділити в окремий підкомітет, може нам зробити їх менше, може зробити більше. Прошу, колеги. Які у вас думки з цього приводу?

_____. Заперечень немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, якщо в інших пропозицій, заперечень немає...

СОВСУН І.Р. А можна уточнити. Перший – дошкільної і позашкільної освіти. А далі після середньої...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Професійна та фахова передвища. Да. І освіта на тимчасово окупованих територіях. Ну, і внутрішньо переміщених осіб зокрема.

СОВСУН І.Р. Я просто хочу звернути увагу, що дошкільна і позашкільна – це дуже різні аудиторії і дуже різні сфери відання. І я розумію, що ми намагаємося якось оптимізувати, але позашкільна великою мірою стосується дітей, які того віку, що шкільного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Абсолютно згоден. Я просто, я боюся, щоб підкомітет з середньої освіти не був занадто перевантажений.

_____. ...освіта протягом життя.

СОВСУН І.Р. Да, або в освіту протягом життя додати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Це також, це також логічна історія, тому що вона, власне, і є освітою впродовж життя.

СОВСУН І.Р. Так, так, абсолютно. Власне, це була друга, це була, власне, моя пропозиція – це позашкільна перенести туди, де навчання впродовж життя.

І друге питання, воно дуже чутливе, щодо професійної і фахової передвищої освіти. Фахова передвища – це нововинайдений рівень освіти, якого де-факто не

існує, давайте скажемо чесно, він був винайдений комітетом попереднього скликання і є велика дискусія з цього приводу.

І я би пропонувала не закріплювати цей термін в назві підкомітету, а назвати, не знаю, "післясередня невища освіта" чи якимось так. Воно звучить... о'кей, давайте скажемо чесно, воно звучить не менш дивно ніж "фахова передвища" чи як завгодно ще, так?

_____. Ми знаходимося, ну, наразі є закон про...

СОВСУН І.Р. Так, але ж ми можемо сформулювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не проти, да, це питання дефініції просто.

СОВСУН І.Р. Так, просто, що ми в такому випадку...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інна Романівна, скажіть, а якщо ми... ну, я розумію, що є окремий Закон про фахову передвищу, якщо ми взагалі не будемо її включати?

СОВСУН І.Р. Назвемо просто "професійну освіту", наприклад.

_____. Але професійна – це і вища.

СОВСУН І.Р. Ні, ні. Професійна – це не вища. Ні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, я погоджуюся з цим. Ну, це окрема історія і нам взагалі буде одним з пріоритетів на найближчі роки – це новий закон.

СОВСУН І.Р. Подумати з цього приводу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або ми залишаємо фахову передвищу, поки вона є, поки є окремий закон про неї.

(Загальна дискусія)

Ну, бо післясередня, я перепрошую, мені теж не дуже звучить.

СОВСУН І.Р. Post-secondary. Це англійською post-secondary, післясередня. Ну, так воно не прийметься, поки не почати використовувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну давайте ми, я не знаю, тут є логіка в тому, що каже Сергій Валерійович, тут є логіка в тому, що є закон окремий про неї. Може поки є, лишимо, може він і залишиться і після нас.

Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. Шановні колеги, передвища освіта – це гра слів в законі, але це надзвичайно чутлива сфера спеціалістів середньої ланки. Дефіцит у нас страшний в Україні. Просто ніхто цим зараз не опікувався і законом намагалися щось врегулювати, десь притулити ці технікуми, щось з ними зробити. Але дефіцит і запит економіки на спеціалістів середньої ланки – організаторів виробництва шалений. Тому треба залишити в предметах відання обов'язково комітету цю річ. А вже чи відрегулювати в законі термінологію, чи якісь новації ввести – це вже деталі. Але цією сферою треба опікуватися.

_____. Обов'язково. В предметах відання – ніхто ж не суперечить, це однозначно. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є ще думки, пропозиції?

_____. Ну, так, є власне підтримка, що це дуже потрібний підкомітет і напрямок, за яким ми будемо працювати. А от спілкування – не знаю. Професійно-технічна, професійна освіти, найбільше зараз все-таки професійна напевно тоді лягає і розкриває те, що ми хочемо сказати. Професійна післясередня.

_____. Коли ми підемо в 12-річку і буде після 9-го академічний профіль та профіль вже більш професійний, да. То чи не буде в нас розбіжності, що професійна освіта – це в підкомітеті цьому, а так воно в середній освіті? Розумієте, тут буде розбіжність така, якщо ми просто...

_____. *(Не чути)*

_____. Ну, це взагалі проблема, да. Нам треба буде з цим працювати, бо тут буде в нас чотири "няньки", як то кажуть, одного напряму фактично.

_____. Професійна спеціалізована освіта?

_____ . Я би, ну, ми ж всі про одне і те ж. Я би лишав так, як є, оскільки воно зараз так зветься у законі. Чому? Тому що, щоб потім ми не сиділи і не думали, що нам робити з тим, що це в цьому підкомітеті чи в цьому. Там ми зараз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, а до нас будуть логічні запитання під тих, кого зараз стосується фахова передвища, – де ми. І ми будемо постійно про це говорити їм.

_____ . Є пропозиція підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте. Єдине, з чим я, да...

_____ . Дошкілля.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...з чим я погоджуюся, і це абсолютно логічно, – давайте позашкілля тоді передамо в останній підкомітет, в 6-й, не в останній, а...

_____ . В освіту впродовж життя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...в освіту впродовж життя. Це дуже логічно.

Якщо так, о'кей, давайте підтримаємо, проголосуємо. Хто – за? За останній варіант, і ми передаємо дошкілля в останній комітет. Одноголосно, дякую.

Колеги, наступне питання про обрання голів та членів підкомітетів у складі комітету...

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перекидання.

_____ . *(Не чути)*

_____ . Так що, прочитати все?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, давай. Якщо ми за... давайте, давайте ще раз. Давайте затвердимо той момент, що у нас дошкілля буде окремо, а позашкільна освіта переходить у комітет освіти... в підкомітет освіти впродовж життя. Да.

А тепер давайте тоді затвердимо повний перелік: хто – за? Дякую, колеги, одноголосно.

І питання, яке, власне, вже озвучив, про обрання голів та членів підкомітетів. Є пропозиція пройтися по кожному підкомітету. Є пропозиція, щоб наші колеги висловили своє бажання очолити. Давайте поки що про голів. Коли розберемося з головами, просто запишемося як члени підкомітету. Тут ми абсолютно вільні і нам для цього голосування не потрібно.

Комітет дошкільної освіти. Володимир Воронов. Хто ще хоче бути або головою підкомітету? Бо якщо немає інших пропозицій, давайте тоді послухаємо пана Володимира. В двох словах: чому ви хочете його очолити.

Воронов В.А. Добрий день. Я – Воронов Володимир, взяв на себе відповідальність стати головним представником "ЗЕкоманди" на Донеччині під час президентської кампанії от. І наразі бажаю очолити підкомітет з дошкільної освіти. Крім колосального досвіду як коуча-мотиватора, тренера з персонального і корпоративного лідерства, міжнародного експерта зі створення та розвитку корпоративної культури в компаніях і корпораціях, от я є засновник міжнародної агенції з брендингу. Я є співавтор "Абетки лідера" в співпраці з Наталією Гавриш і першого в світі самовчителя з лідерства в ілюстраціях. Маю прикладний досвід у розвитку позашкільної освіти та відкриття дитячого центру з нуля.

У мене є величезне бажання та насага побудувати нову систему дошкільної освіти – дошкільної освіти, яка б займалася розвитком особистості як лідера та розкриття потенціалу дитини. І як Стів Джобс розробив нові тренди та новий світ у галузі електроніки, так я зі своїм досвідом та знанням хочу зробити дошкільну освіту, яка б була гордістю України. Максимальна цінність і максимальна доступність для суспільства – це основні критерії розвитку системи дошкільної освіти.

Дякую.

_____. Можна до вас питання? Так, у мене питання. Власне, як ви бачите зв'язок дошкільної освіти і освіти сьогодні, ви сказали про якраз нову систему хочете зробити. І наскільки ви вважаєте вже, ну, якби загальна практика, ну, я найбільше вивчала німецьку і норвезьку, це практика співпраці, якої часто в наших і, в принципі, в школах дуже мало розвивають. Яке є ваше бачення щодо цього? Перше і друге...

ВОРОНОВ В.А. Я думаю, що нам треба дуже тісно співпрацювати з міжнародним товариством, изучать опыт міжнародний, міжнародний досвід. І я бажаю, щоб...

_____. На русском языке.

ВОРОНОВ В.А. Ні, ні, на українській, так, на українській мові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я взагалі пишаюся паном Володимиром, для якого українська, українська мова дається важко. Він російськомовний, з Донецька, але дуже добре. Дякую, що намагаєтесь. Це важливо для нас для всіх.

ВОРОНОВ В.А. Я думаю, що буде дуже тісна співпраця держави з ринком і з бізнесом в цьому напрямку.

_____. Ну, а тобто ви бачите як дошкілля, як підготовка до школи і зв'язок з загальні оці переходи?

ВОРОНОВ В.А. Я впевнений в тому, що "Нова українська школа" повинна, ну, опиратися, то есть основы "Нової української школи" должны бути закладені в дошкільній освіті, і это дуже тісна співпраця.

_____. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ще є запитання до пана Володимира?

_____. Підтримати.

_____. В мене не питання, а пропозиція. Я не знаю, чи ми можемо переглянути попереднє рішення комітету. Чи є сенс нам додати в формулювання цього підкомітету, бо зараз він просто дошкільної освіти, і додати ранній розвиток туди? Бо це така тема...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мені подобається.

_____. ...яку ніхто не... Ми малою мірою звертаємо увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А мені подобається.

_____. Але мені здається, що це якраз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, немає заперечень?

_____. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді... Да. Давайте тоді окремо додамо ранній розвиток до назви...

_____. До сфери відання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, до сфери відання. Ну, але хочеться, щоб до назви було додано.

_____. Ну, так, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді назви, да, і до назви, і до сфери відання. Я абсолютно... Хто – за...

_____. Давайте сформулюємо тоді і тоді проголосуємо: підкомітет дошкільної освіти, освіти раннього розвитку...

_____. Ні, раннього розвитку.

_____. Дошкільної освіти і раннього розвитку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І раннього розвитку, да.

_____. Можна змінити, поміняти місцями.

_____. Раннього розвитку та дошкільної освіти. Та, так краще звучить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, маємо нову назву: підкомітет раннього розвитку і дошкільної освіти.

Давайте проголосуємо. Дякую. Одноголосно.

_____. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, давайте... Чекай. *(Шум у залі)*

Колеги, тепер, якщо немає більше запитань до пана Володимира і немає інших кандидатур на голову підкомітету, давайте підтримаємо пана Володимира і затвердимо його головою підкомітету. Хто – за? Дякую. Одноголосно.

Поки ми не перейшли до другого питання, я би хотів би коротко відступити і привітати наших двох гостей, яких ми запросили на засідання нашого комітету. Це Кремень Тарас Дмитрович, народний депутат восьмого скликання і член Комітету з освіти і науки, власне, Верховної Ради восьмого скликання. І Юлію Гришину, новообраного народного депутата, яка вчора склала присягу, і ми дуже сподіваємось, що вона долучиться до Комітету з питань освіти, науки та інновацій цього скликання.

Отже, колеги, другий підкомітет, з головою якого ми маємо визначитись – це підкомітет середньої освіти, середньої освіти інклюзивної та освіти на тимчасово окупованих територіях. Хто хоче зайняти позицію голови підкомітету? Пані Олена. Ще хтось? Тоді, пані Олена, ми вас просимо, якщо можна, пару слів про себе і про майбутні напрямки діяльності підкомітету, якщо можна.

ЛИС О.Г. Ще раз доброго дня! Я в першу чергу усвідомлюю, що це досить велика відповідальність – порекомендувати очолювати цей підкомітет. Тому що наразі всі ті питання, які зараз повинні розглядатися в загальній середній освіті і, власне, закону, який стоїть зараз у нас в другому читанні, вони вже повинні нашим підкомітетом бути прийняті в правках і представлені для другого слухання.

Але я хочу сказати в першу чергу про свою дотичність. Я є вчитель вищої категорії. Я працюю в гімназії... Я працювала в гімназії. Я працюю з 90-го року. Я, власне, розпочинала як вчитель початкових класів реформи "Нової української школи". Я бачу її необхідність продовжувати. Як вчитель початкових класів я бачу, що необхідно звертати велику увагу на наступність в цих ланках середньої школи. І я вмотивована, щоб ці процеси відбувалися органічно в середній школі. Це, власне, перше, що я хотіла б зауважити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, якщо є запитання в когось, прошу, задавайте.

_____. Так. Я ще хочу знати, чи є у вас досвід впровадження інклюзії і який саме? Саме якої це було інклюзивної освіти, для яких категорій? І відповідно, що вдалося зробити в тому напрямку, що ні, чи знаєте?

ЛИС О.Г. В плані інклюзивної освіти, власне, особистого досвіду в мене немає. Але, звичайно, що я цей досвід вивчала і вивчала його достатньо серйозно, тому що я є сертифікованим вчителем "Нової української школи". Дякую.

_____. Я хотів би дати, да, оскільки я – заступник, який буде опікуватися питаннями освіти, то я повністю згодний пані Наталя щодо того, що ми маємо продовжити питання інклюзії. ми дійсно маємо здобути досить багато, але досить багато таких...

По-перше, це проблема, досить велика підготовка кадрів, оскільки відкриваються інклюзивні центри, а працювати там нема кому або це номінального просто люди, яким приписали ставку. І по-друге, це те, про що казала пані Інна, про ранній розвиток, і там є послуга раннього втручання, яка наразі в державі ніяк не корелює фактично із послугою інклюзивною, да. Але насправді це про одне і те ж фактично. Тому от дійсно це буде дуже важливе питання, яке буде на стику такому от дошкільного підкомітету та підкомітету середньої освіти.

ЛИС О.Г. Добре, дякую. Я знаю якраз тих, хто активно впроваджував раннє втручання. Я була одною з них, тому як би перехід цей дуже розумію.

_____. Да, от. Чотири області, здається, в країні, да, раннього втручання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ще є запитання до пані Олени? Якщо ні, то давайте підтримаємо, побажаємо успіхів. Давайте проголосуємо. Дякую, одноголосно.

Третій підкомітет – це підкомітет з професійної фахової передвищої освіт. Хто хоче очолити підкомітет? Пані Оля. Ще хтось, ні?

Тоді, пані Оля, вам хвилину-дві, скільки треба для того, щоб ви висловили свою думку з цього приводу.

КОВАЛЬ О.В. Відразу вибачте, будь ласка, за мій тихий голос, трішечки захворіла.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тільки ближче до себе трішки. Дякую.

КОВАЛЬ О.В. Мене звати Ольга Коваль, я до обрання народним депутатом України працювала на посаді доцента в Національному університеті харчових технологій. Свою трудову діяльність розпочала на виробничому підприємстві. Іще з тих часів зштовхнулася з тим, що наші виробничі підприємства відчують брак кваліфікованих працівників, невідповідність наших кваліфікованих працівників сучасним викликам ринку праці.

Далі мала можливість відчувати вже із середини дану тематику. З 14-го року працювала викладачем кафедри, яка здійснювала підготовку... в галузі харчової промисловості підготовку кваліфікованих робітників та молодших спеціалістів. Дана проблематика для мене є близькою, тому вважаю, що здобутий досвід і певні знання у даній галузі стануть в нагоді для реформації професійно-технічної освіти, тому що це дуже нагальне питання, яке назріває уже тривалий час. Тому готова до плідної і результативної праці. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, є запитання до пані Ольги?

_____. Є репліка. Я впевнений, що ми підтримаємо пані Ольгу. Незважаючи на її виступ, голос профтехосвіти буде почутий.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, є ще запитання?

Тоді давайте проголосуємо і підтримаємо пані Ольгу на посаді голови підкомітету. Дякую. Одноголосно.

Ну, і мій улюблений підкомітет – підкомітет з вищої освіти. Шкода, що голови комітетів не можуть подаватися на голови підкомітетів, якось немає такої практики, не було до цього. Колеги, дуже важливий комітет.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Була така практика? Да, але вона напевно якось...

_____. Контраверсійна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Контраверсійна, да, дякую.

Хто хоче бути головою підкомітету з вищої освіти?

КОЛЮХ В.В. Пропоную свою кандидатуру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пані Інна, пан Валерій. Отже, давайте дамо слово, я не знаю, почнемо з пані Інни.

Панні Інно – 2 хвилини чи скільки вам треба часу.

СОВСУН І.Р. Мене звати Інна Совсун. Я майже 10 років викладаю в Києво-Могилянській академії, 3 роки викладаю в Київській школі економіки, працювала 2,5 роки першою заступницею міністра освіти та науки, власне, з напрямом, з відповідальністю за вищу освіту. Закон 14-го року "Про вищу освіту", я була однією з співавторів, я так само писала правки до цього закону, напрацьовувала концепцію реформування фінансування по питанню вищої освіти. Фахово працюю, знаю дуже великою мірою середовище, розумію, наскільки воно є складним і непевним, наскільки тяжким є це середовище. Водночас я думаю, що мій досвід і знання, і зв'язки, і експертиза, вони допоможуть зробити необхідні кроки для того, щоб продовжити реформування вищої освіти, яке розпочалося в 14-му році, а потім великою мірою було призупинено. І я думаю, що зараз час багато речей переосмислити і добре подумати про те, як саме має працювати вища освіта, чого нам не вистачає сьогодні, якою мірою автономія, яку університет якоюсь мірою отримали, наскільки ми можемо говорити про те, що вони були готові до тієї автономії. А, наскільки вони готові до відповідальності. Це ті речі, якими потрібно займатися на законодавчому рівні, але також на ціннісному рівні, та. Тобто мені видається, що комітет має не просто займатися регулюванням цієї сфери, але так само бути майданчиком для обговорення, для дискусій і для того, щоб презентувати візію того куди мають рухатися українські університети. І, власне, я думаю, що це та робота, з якою я могла би справитися і достеменно докладу максимум зусиль для цього. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Інно.

Пан Валерій.

КОЛЮХ В.В. Мене звати Валерій Колюх... Я 17 років роботою, пройшов шлях від асистента кафедри політичних наук в Університеті Шевченка до професора. Вже два роки є професором кафедри політичних наук. І, до речі, не

розірвав свої зв'язки з Університетом Шевченка, я перевівся на 0,25 ставки професорської, викладацької роботи і буду цим займатись впродовж своєї депутатської діяльності, що не заборонено Конституцією і Законом про статус народного депутата. Мікрофон.

Є членом спеціалізованих вчених рад по захисту дисертацій з політології, є експертом Університету Шевченка із боротьбою з плагіатом і є розглядом дисертаційних досліджень на предмет наявності чи відсутності плагіату. Також маю свої напрацювання щодо Закону "Про вищу освіту" і, підтримуючи пані Інну, яка мала досвід управлінський у сфері Міністерства освіти. І як вона зазначила, є співавтором Закону "Про вищу освіту", я би хотів цей досвід, звісно, використати. Але думаю, що в даному випадку варто спробувати якісь нові підходи щодо реформування вищої освіти. Тому пропоную свою кандидатуру саме на цей підкомітет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Валерію.

Колеги, якщо є запитання до обох наших колег – до пані Інни і до пана Валерія – я прошу.

_____. Я хочу, власне, висловити підтримку кандидатури Інни Совсун. Це була одна з причин, чому я йшла у Верховну Раду і сюди, в Комітет освіти. Тому що я вважаю, що не тільки в цій залі і навіть у всій Верховній Раді, а в цілій країні я не уявляю людину, яка може реформувати якісніше і ефективніше вищу освіту, ніж Інна, яка була і співавтором закону, і проваджувала реалізацію. Ми добре пам'ятаємо, якого команда змінила міністра освіти – Табачника. І відповідно це які зміни відбулися. Те, що у неї досвід викладання і навчання і у Швеції, і в Сполучених Штатах Америки, я вважаю, де одні з найкращих вищих учбових закладів у світі. І ті втілення, які були на законодавчому рівні, і те, що було втілено, я вважаю, що як би саме вищою освітою в Україні на сьогодні мала би займатися Інна, бо має для цього всі компетенції і знання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Юлія, прошу.

ГРИШИНА Ю.М. А, запитання не було, ви просто у підтримку, да?

У мене до Інни Романівни запитання. Я от, ну, можливо, декілька слів. Я – доктор юридичних наук, професор. Працюю теж в Київському національному університеті з 2000 року, є науково-педагогічним працівником, маю, страшно сказати, 20-річний майже досвід. Інно Романівна, у мене до вас питання. Як ви особисто як особа, яка є дотична була до написання Закону України "Про вищу освіту", як ви можете охарактеризувати ефективність всього того, що ви придумали в цьому Законі України "Про вищу освіту"? Чи вважаєте ви, що ця реформа вдалася? Чи вважаєте ви успішним цей закон? І чи спілкувалися ви з науково-педагогічними працівниками, які працюють у вищій школі, як вони оцінюють ось ці новели, які ви ввели в цей закон новий, так сказати, перспективний і проривний Закон України "Про вищу освіту". Дякую.

СОВСУН І.Р. Дякую за запитання.

Закон "Про вищу освіту", я не претендую на повноцінне авторство цього закону, так, вочевидь, що це цілий великий колектив, який працював над розробкою його. Декілька років, ще до 14-го року, декілька груп робочих працювали над тим, щоб розробити цей закон. Але є якісь речі, які я пишаюся, що я особисто додавала до цього закону.

До прикладу. Одна з норм, яку я особисто вписувала в цей закон, - це норма про те, що всі дисертації обов'язково мають публікуватися онлайн. Це було принципово моє рішення. І ось в цій залі, в залі цього комітету ми переконували всіх в тому, що це треба внести. Тому що це буде перший крок для того, щоби мати змогу виявляти плагіат, псевдонауку, фальшування наукових результатів в наукових дослідженнях. І ці речі почали працювати. Я не скажу, що на 100 відсотків, але якісь речі почали працювати.

Так, те, що ми підняли питання академічної доброчесності, до прикладу, я вважаю одним з найбільших досягнень того, що нам вдалося зробити. Я не скажу, що ми подолали плагіат чи фальшування наукових результатів. Безперечно, що це культурна зміна, яка триватиме довший час. Але те що сьогодні це є питання, яке ми обговорюємо, це те питання, на яке всі звертають увагу, то це звичайно є досягнення.

З іншого боку, я так само визнаю, що в цьому законопроекті були ті речі, які не були до кінця продумані. В першу чергу чого бракувало в цьому законі – це

реформування, питання фінансування університетів. І я добре знаю, чому цього не було вкладено. Тому що на той момент тривали дуже палкі дискусії, не було єдиної візії, куди нам рухати реформування, фінансування університетів. Так, зараз ця картинка більш-менш напрацьована. З 13-го, з 15-го, наприклад, року активно працювало експертне середовище над питанням фінансування. І зараз, власне, ці реформи на часі і тому їх треба вже зараз реалізовувати. Тому питання фінансування, до прикладу, не було ключовим в реформі університетській, і це звичайно є недоліком.

З іншого боку, я так само розумію, що імплементація закону в 2014-2015 роках відбувалося за дуже тяжких умов. Це були умови, коли в бюджеті не було грошей не те, щоб додаткових на вищу освіту, а для того, щоб зберегти ті гроші, які були в попередні роки в умовах, коли все фінансування кидалось на армію, то це теж потребувало великих зусиль, спільних з тодішнім комітетом і нас з боку міністерства. Але разом з тим, якісь речі, які стосуються фінансування, те, що стосується розподілу місць державного замовлення, те, що сьогодні це є автоматизований, абсолютно прозорий, абсолютно некорумпований механізм розподілу місць державного замовлення, то це є, безперечно, позитивом. Це те, за що я особисто несла відповідальність, і це те, що вдалося зробити. Те, що ми місця розподіляємо прозоро, це добре, тепер необхідно розподіляти прозоро так само гроші. І це має бути наступним логічним етапом в процесі цієї реформи.

Що стосується реагування середовища. Давайте чесно скажемо, у нас немає єдиної реакції середовища на цю реформу. У нас є люди в середині університетів, котрі активно підтримують це, тому що у них створились нові можливості формувати програму, формувати курси, вони не зобов'язані більше міністерськими наказами вичитувати певний набір курсів дисциплін, як це робилося десятиліттями до того. Але разом з тим є ті люди, я спілкувалася, приїздиш в університет, тобі кажуть: як це так, міністерство більше не буде казати, які дисципліни читати, це ж буде бардак, безлад і так далі, і так далі.

ГРИШИНА Ю.М. Це хто вам таке в університеті сказав?

СОВСУН І.Р. Я не буду поіменно називати, але до прикладу, у багатьох педагогічних університетах є така реакція. Ти приїздиш...

ГРИШИНА Ю.М. Ви зараз сказали, що ви були в університеті Шевченка і вам таке сказали.

СОВСУН І.Р. Ні, давайте ви не будете мені приписувати те, що я не сказала.

ГРИШИНА Ю.М. Ну, вибачте, тоді я хочу уточнити.

СОВСУН І.Р. Я сказала: я була в багатьох університетах.

Тобто є різна реакція з боку середовища. Є більш консервативна частина середовища і вона часто була неготовою до якихось змін. Але є прогресивна частина середовища, яка, можливо, не задоволена темпом змін. Звичайно, що вирівняти очікування цих двох різних груп – це є дуже важко, фактично неможливо. Але треба робити те, що можливо для того, щоб рухати систему в цілому вперед, щоб прогресивної частини ставало більше, а тих, хто боїться змін, ставало менше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене є, якщо можна, коротке запитання. Я не можу його не задати пані Інні. Ви сказали, що держзамовлення розподіляється прозоро, некорумповано і автоматично. А чи воно розподіляється ефективно?

СОВСУН І.Р. Перше. Я думаю, що все-таки обидва кандидати мають відповідати на це питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, чекайте, ми де дійдемо, я так розумію.

СОВСУН І.Р. Дивіться, розподіл місць держзамовлення сьогодні відбувається яким чином. Є певна кількість місць для кожної спеціальності, яка визначається Кабінетом Міністрів. Питання автоматизованого розподілу – це питання того, куди ці місця підуть, за яким принципом. І до того, як ми почали цей процес змін, місця йшли туди, де ректор домовився, щоб туди пішли місця. Це було неефективно.

Порівняно з цією моделлю що змінилося? Що сьогодні місця ідуть туди, куди подали заяви сильніші абітурієнти. Тобто, якщо в університет Шевченка подали більше сильніших абітурієнтів, то туди прийшло більш місць державного замовлення. І я достеменно знаю, що університет Шевченка виграв від цієї моделі.

Те, що більше місць іде в університет Шевченка, а не йдуть місця за спеціальністю "Право", які дуже дефіцитні. Наприклад, в аграрному університеті, то я вважаю, що це є більш ефективним.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але чи вона, чи система держзамовлення взагалі є ефективною?

СОВСУН І.Р. Система не є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

СОВСУН І.Р. Але розподіл є більш ефективним, ніж він був раніше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А якою би ви бачили систему державного замовлення?

СОВСУН І.Р. Я думаю, що нам в принципі треба відмовитися від терміну "державне замовлення", бо він є вкрай обмежуючим на сьогодні. І говорити комплексно про комплексний перегляд підходів до фінансування університетів, де кількість студентських місць є одним, але не єдиним критерієм розподілу коштів. Тобто те, про що ми говоримо порядку п'яти років вже, нам необхідно за формулою чітко визначати, куди пішли сильніші абітурієнти, де є сильніша наукова база, куди заходять міжнародні проекти, де є співпраця з бізнесом – туди мають іти гроші держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Це трішки про інше, але все одно дякую.

У мене таке саме питання до пана Валерія. Як ви вважаєте, на сьогоднішній день, як ви оцінюєте на сьогоднішній день систему державного замовлення і якою ви бачили б її в майбутньому?

КОЛЮХ В.В. Ну, по-перше, те, що система державного замовлення є неефективною. І ми спостерігаємо це з року в рік, не зважаючи на те, що щороку Кабінет Міністрів переглядає перелік спеціальностей підготовки фахівців на ті суперпрестижні спеціальності, які готують вищі навчальні заклади і надають зараз перевагу все ж таки фахівцям більше у сферах точних наук і тому подібне. Але стосовно збільшення чи зменшення обсягів державного замовлення, то я все ж таки схиляюсь до того, що треба залишити певну категорію громадян, які мають

реалізувати своє право на вищу освіту: це пільгова категорія громадян, які не в змозі платити за освіту. Тому, якщо переходити виключно на ринкову форму підготовки фахівців шляхом зменшення кількості державного замовлення, то все ж таки треба залишити певну категорію громадян, які б могли мати можливість, не плативши за навчання, отримати майбутній фах, який вони забажають.

СОВСУН І.Р. Я перепрошую, це значить, що всі інші мають платити?

КОЛЮХ В.В. Це не всі інші мають платити, я маю на увазі, що якщо мова буде йти про перегляд обсягів державного замовлення.

СОВСУН І.Р.. А за яких умов буде йти мова про перегляд?

КОЛЮХ В.В. Щороку він переглядається. І ви знаєте краще за мене, що є багато дуже вищих навчальних закладів, які не виконують обсяги державного замовлення по тих чи інших спеціальностях. Тому Міністерство освіти щороку переглядає цей обсяг.

Моя пропозиція: треба дивитись, орієнтуватись на кількість абітурієнтів, які подають документи до того чи іншого вузу і провести оптимізацію вищих навчальних закладів. Саме це дасть можливість і в тому числі переглянути обсяг державного замовлення.

_____. В мене, мабуть, до обох колег. У контексті того, що тільки що лунало, досить часто лунають пропозиції від вишів, які розташовані, скажемо так, у регіонах, щодо того, що треба врахувати специфіку регіональну, оскільки внаслідок особливостей замовлення, яке зараз є певний перетік у виші в столицю і так далі, і ввести щось на кшталт регіональних коефіцієнтів. Там новацій досить багато, щоб у нас не було такого поступового відмирання регіональних вишів, що зараз спостерігається в окремих областях. Яке ваше ставлення до цих процесів, чи це еволюційно і нормально і треба відпустити ситуацію, чи треба втручатися і не втрачати, скажемо так, наукові школи, які є там? І щодо цих от пропозицій, якщо ви про них чули, ректорів, рад ректорів цих регіонів.

КОЛЮХ В.В. Можна я скажу свою позицію. Я вважаю, що адміністративним шляхом ми не повинні проводити оптимізацію вищих

навчальних закладів, повинен на це відреагувати ринок. Відсутність або брак попиту на спеціальності, підготовки фахівців в регіональних вищих навчальних закладах, зменшення кількості заяв, поданих абітурієнтами, вирішать ці проблеми згодом самостійно. Тобто ринковий підхід, ринок регулює освітню сферу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді в мене в продовження цього запитання. А що робити зі спеціальностями, які не популярні, але їх потребує держава? Ну, давайте візьмемо, там, атомну енергетику, гідроенергетику або те, що, ну, те, що насправді туди люди не дуже йдуть. О'кей, педагоги в школах – фізика, астрономія, наприклад. Там, ну, в нас є проблеми, ми бачимо по статистиці. Що з цим робити?

КОЛЮХ В.В. Збільшити державне замовлення на ці спеціальності дати преференції.

СОВСУН І.Р. Так ви тільки що сказали, що вона не виконується.

КОЛЮХ В.В. Ну, якщо не виконується, то тоді треба популяризувати цю спеціальність на ринку праці. А якщо ринок праці не потребує цієї спеціальності, то навіщо готувати нам таких фахівців?

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей. В мене...

СОВСУН І.Р. Я, оскільки питання було до двох, так, я відповім.

Я не схильна до того, щоб думати, що всі питання в освіті вирішить ринок. Ми бачимо, що ринок сьогодні не вирішує проблеми нестачі вчителів фізики, ринкові механізми не спрацьовують для того, щоб забезпечити нас вчителями початкової школи, ринкові механізми не спрацьовують для того, щоб забезпечити нас необхідною кількістю медсестер, так. Тому думати про те, що ринок все вирішить це трошки не той підхід, який, мабуть, спрацює сьогодні, та, це підхід... В деяких сферах, на жаль, має протилежні факти. Ми бачимо, що ринок сьогодні продукує величезну кількість фахівців юриспруденції і права натомість на вчителів фізики ми робимо і робимо замовлення, але ніхто туди не йде. Ну, ось. Тому мені видається, що питання держави – це якимось чином сприяти тому, щоб ми все-таки ті перекося, які виникають в результаті асиметрії інформації, в

результаті недостатньої обізнаності абітурієнтів, в результаті викривленого уявлення про ринок сам виправляти.

І що стосується того, про що ви спитали, про регіональні вищі, то, безперечно, що ця проблема існує. Вона, я думаю, потрохи буде нівелюватися, тому що з минулого року працює регіональний коефіцієнт. Бали вступників, які вступають в регіональні вищі, вони множаться на певний коефіцієнт залежно від області за переліком. Він не дуже великий приріст дає, але якоюсь мірою він допомагає цим університетам збирати абітурієнтів. Але, звичайно, що є певні обмеження щодо механізмів цього втручання. Звичайно, що ми не можемо силою людей змушувати людей там залишатися. Навіть, звичайно, що ті університети теж повинні розуміти, що вони теж мають змінюватися. Не може маленький обласний центр, де живе 200 людей, тримати сім університетів. Вочевидь, що тим університетам так само треба добре думати про те, яким чином їм об'єднуватись і створювати один але сильний університет. Тому, я думаю, що тут коефіцієнти – це добре. Створення дискусії про об'єднання стимулів до об'єднання в регіонах – це теж важливо і це те, про що треба думати і закладати в законодавство.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У мене є одне маленьке питання... Вибачте, Іван Григорович. Щодо цього якраз. Якщо є, ви кажете, сім університетів в одному маленькому місті, які б ви бачили механізми їх об'єднання? Якщо вони... Ну, у мене є об'єктивна підозра, що вони самі цього робити не будуть. Тому яким чином?

СОВСУН І.Р. Я думаю, що ми можемо впливати декількома способами. Перший – це, звичайно, механізм розподілу державного замовлення. Університети побачать, що в цьому місці може тільки один університет отримати місця на спеціальність економіка. Давайте сьогодні скажемо чесно, у нас сьогодні економістів і медичні університети готують і педагогічні і всі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але ж ми продовжуємо їх замовляти з такою завидною послідовністю.

СОВСУН І.Р. Не так багато ми їх замовляємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, менше з тим, є.

СОВСУН І.Р. Там більше проблема з контрактниками.

Друге – це механізми акредитації, які, на жаль, сьогодні не працюють в повній мірі, але вочевидь необхідно ці обмеження встановити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але ж його проводить незалежна установа.

СОВСУН І.Р. Так, незалежна установа. І вона має бути сильною і належним чином працювати, а не так, як сьогодні, вона працює... сьогодні вона ще не працює.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи вона захоче... Я перепрошую, просто все те, що мене цікавить особисто. Чи вона захоче регулювати процесом акредитації або не акредитації – якраз те, про що ми говоримо?

СОВСУН І.Р. Я думаю, що треба вести діалог з НАЗЯВО. На сьогодні НАЗЯВО де-факто не працює, давайте чесно скажемо. Але попередня акредитаційна агенція так само не працювала, і з цим у нас є проблеми. Але акредитація – це другий механізм.

Третій механізм – це питання, які стосуються вибору ректорів. І тут, мені здається, у нас є простір до дії, тому що сьогодні, давайте чесно казати, я скажу до чого це, мені здається, що треба створювати... Якщо ми встановимо достатньо високі критерії до ректорів, то в багатьох регіонах буде досить мало людей, які зможуть претендувати на ці посади. Да, і в такому випадку вони вимушені будуть вести діалог про об'єднання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І останнє запитання, особисто від мене, раз ви згадали про НАЗЯВО. Скажіть, будь ласка, чому в 2014 році після прийняття Закону "Про вищу освіту" і коли він вже був прийнятий і затверджений, і запрацював, Міністерство освіти, в якому ви були першим заступником, прямо порушило закон щодо створення Національного агентства забезпечення якості вищої освіти? І воно так не запрацювало і, до речі, як ви правильно помітили, і досі не працює.

СОВСУН І.Р. Це дуже тривала історія про те, чому не запрацювало НАЗЯВО, яка включає в себе дуже багатьох акторів, які перебували в цьому кабінеті, які перебували в міністерстві, які перебували на Банковій, які перебували в уряді. Надто багато інтересів зійшлося тоді на цьому. Я думаю, що ключова проблема, яка була закладена в той механізм відбору, яка полягала в тому, що університети самостійно мають делегувати представників до НАЗЯВО, вона призвела до того, що окремі представники, які були делеговані, вочевидь не відповідали духу нової реформи вищої освіти. Я перепрошую, коли в НАЗЯВО потрапляє Бондаренко, якого ми ледве спекалися з Міносвіти, то це не та людина, яка має запускати реформу вищої освіти. І тоді через ці проблеми, через відмінну позицію комітету, і тут окремо була позиція комітету з приводу незапуску НАЗЯВО, на жаль, це зайшло в дуже складний затяжний клішч політичний. Я не думаю, що це було оптимальне рішення з цього питання, але сталося так як сталося – НАЗЯВО не запрацювало.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, більше того, ви знаєте, що я пам'ятаю, як воно було, саме по собі, як воно йшло і чому це було. І я розумію мотиви, але чи було це підставою для Міністерства освіти і науки не прямо не виконувати пряму норму закону вищої освіти?

СОВСУН І.Р. Це не було питання Міністерства освіти і науки, це було питання Кабінету Міністрів. І це було спільне рішення тодішнього міністра та тодішнього голови комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. Шановний пане голову, шановні колеги! Найперше враження від комітету від нашого: я просто в захопленні від того, які люди прийшли. Дуже висока кваліфікація, високий рівень, чисельність попереднього комітету була 6, а потім, коли дообиралася Констанкевич, 7, а зараз 14. (*Шум у залі*) А, новий колега.

Друзі, я просто в захопленні від того, які підготовлені люди. І ще більше в захопленні від того, як вони хочуть працювати. Я відкрию невеличкий секрет.

Голова комітету мені зателефонував і запропонував мені наступний підкомітет очолити, бо я в попередньому скликанні саме цими питаннями опікувався – наука та інновації. І я відчуваю про те, що і один колега, якого добре знаю, і другий колега, який не знайомий, але відчуваю професійний рівень, я знімаю свою кандидатуру, пане голово, дякую вам за довіру, на користь одного з кандидатів.

_____. А як же досвід?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

КИРИЛЕНКО І.Г. На користь.

_____. Він нікуди не дівається.

КИРИЛЕНКО І.Г. Він нікуди не дівається, я в комітеті залишаюся, я буду в підкомітеті... нічого страшного, це деталі. Але комусь із колег запропонувати дуже близький, він споріднений комітет, бо все-таки вища освіта на рівень наукових досліджень треба ставити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я скажу більше, у нас всі три підкомітети, які залишилися, неймовірно важливі і дуже споріднені самі по собі.

Я не міг вам не запропонувати цей підкомітет, бо ви його очолювали до цього.

КИРИЛЕНКО І.Г. Дякую. Але уступаю більш молодим і тим, які хочуть працювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Супер. Дякую.

КИРИЛЕНКО І.Г. Я із задоволенням у когось у підпорядкуванні з них буду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Іван Григорович.

Прошу.

_____. Питання до пана Валерія, відповідно У мене питання, власне, (Не чути)

КОЛЮХ В.В. Ви знаєте, кількість педагогічних вузів, вищих навчальних закладів в Україні, якщо взяти ще до уваги і училищ колишніх, тобто технікумів, які готують спеціалістів для довузівської освіти, я думаю, що перевищує всі показники, це кількість необхідних для підготовки вчителя для середньої школи.

Але поки ми не будемо популяризувати фах вчителя середньої школи, поки ми не підніmemo їм заробітну плату, то, звісно, що ми не в змозі збільшити кількість набору абітурієнтів для підготовки вчителів середньої школи.

Я хотів би навести приклад одного з вищих навчальних закладів педагогічних регіонального рівня, до речі, не буду називати спеціально його статус, хоча він має досить високу... досить відому історію і досить давно плекає кадри педагогічні на теренах ще колишнього Радянського Союзу, в сучасній Україні. Так от спілкуючись з ректором цього вищого навчального закладу, він мені в приватній розмові признався, що вони для того, щоб заповнити вакантні місця державного замовлення своїм співробітникам задають завдання на кінці навчального року, щоб вони запрошували своїх батьків і бабусь отримувати фах вчителя, щоб просто виконати державне замовлення. Розумієте?

Тому, поки ми не популяризуємо, в тому числі шляхом підняття заробітних плат вчителям середньої школи, ми не вирішимо проблему із підготовкою кадрів вищих навчальних закладів саме педагогічних вузів. Вони просто туди не будуть йти, а будуть йти за принципом: аби отримати вищу освіту – так, як ви і сказали, в принципі.

_____. *(Не чути)*

КОЛЮХ В.В. Так, іншого варіанту я не бачу.

СОВСУН І.Р. У нас є проблема не з нестачею випускників педагогічних спеціальностей, у нас є достатньо людей, які випускаються з дипломом педагога. У нас є проблема на правду з іншим, у нас є проблема з тим, на скільки вони є підготовленими? Вони дуже часто не є підготовленими з очевидних причин, вони вступають в початкову з дуже низьким фаховим рівнем.

Друге – це питання, про що колега згадав, що вони, на правду, не йдуть після цього в школу.

Тому питання не є в кількості, в наборі – так? Питання головне є в тому, кого ми набираємо і чим ми їх достатньою мірою стимулюємо, мотивуємо до того, щоби навчатися в... щоби іти потім до школи.

І тому, мені здається, нам треба всі проблеми вирішувати. Так, проблема із зарплатою – це одна проблема, але простим підняттям зарплати людину, яка вступила на фізику, на вчителя фізики з балом 101, ми все рівно не візьмемо потім в школу. Не візьмемо – так? Тому що треба робити, я перепрошую, треба встановлювати мінімальний прохідний бал на вступ на педагогіку. Це скоротить кількість набору, це скоротить частково ці університети. Але я також скажу іншу непопулярну річ – в цих університетах, на жаль, є кого скоротити. На жаль...

_____. Інна Романівно, як же ви кажете скорочувати, вибачте, як ви кажете скорочувати, якщо там і так немає набору? Ми ж зараз відповідаємо на питання.

СОВСУН І.Р. Ні, я не так сказала. Набір є, проблема з якістю цього набору.

_____. А набір є? Ну, мінімальний набір, а набір є?

СОВСУН І.Р. Слухайте, від того, що ми візьмемо 100 людей на вчителя фізики з балом фізики 101, ми не випустимо 100 вчителів фізики. Ми просто витратимо гроші на перебування в університеті ста людей, які будуть робити вигляд, що вони вчать на вчителя фізики. Ось цю профанацію... і потім не підуть, а навіть якщо підуть, то повірте, ніхто з нас не хоче свою дитину віддати до цього вчителя фізики. Я не хочу достеменно. І тому з чим нам треба працювати, безперечно, це з якістю цих вступників.

Ну, і друге питання. В самих педуніверситетах, на превеликий жаль, є величезна проблема з якістю викладацьких кадрів. На жаль, педагогіка стала найскладнішою, найпроблемнішою науковою галуззю. Так, кількість плагіату, фальшування наукових досліджень саме в педагогіці зашкалює неймовірно. І, відверто кажучи, чого можуть ці люди навчити, у мене є велике питання.

Тому нам треба більш серйозно і структурно підходити до цього питання. Ми не можемо набирати на вчителів фізики людей, які не знають предмету, який вони мають потім викладати, і, звичайно ж, вони потім не йдуть до школи.

Тому з одного боку нам потрібний якісний випускник, а з іншого боку нам потрібна достатня мотивація в грошах для того, щоби ці люди потім хотіли йти до школи. Але якщо ми будемо мати тільки одне, а не матимемо інше, то ми не матимемо ніякого ефекту. Якщо ми підніmemo зарплату вчителям фізики, але це будуть люди, які на вступі мали 101 з фізики, ми ніякої проблеми не вирішимо.

З іншого боку, якщо ми підніmemo прохідний бал, але не даватимемо зарплату, то ми так само не вирішимо проблему. Тільки в комплексі це може дати вирішення якоїсь проблеми... Вирішення цієї проблеми.

_____. *(Не чути)*

КОЛЮХ В.В. Знаєте, я виступаю експертом на спеціалізованих вчених радах щодо плагіату і, чесно кажучи, час від часу попадались нам дисертації, які приходили з інших вчених рад, не предмет виявлення плагіату. Як правило, з тим, з чим я стикався в своїй роботі, це був самоплагіат. До речі, він також вважається плагіатом, і треба було в експертному середовищі доводити, що цей дисертант посилався на свої статті, опубліковані там в минулий час і тому подібне.

Але проблема тут в наступному, що міністерство вже вирішило цю проблему шляхом відсторонення наукових консультантів від ведення таких дисертантів, і у нас є таких дуже багато випадків. Не буду називати одну з відомих журналісток одного з видань прізвище, але мій колега на кафедрі на три роки позбавлений права бути науковим консультантом з-за того, що вона списала свою дисертацію у свого батька, і це було доведено експертним середовищем. Тому от і варіант позбавлення права наукових консультантів для того, щоби вони перевіряли ці дисертації на предмет плагіату. Хоча комп'ютеризація зараз допомогла багатьом науковим керівникам в цьому, і ви ж прекрасно розумієте, що всі електронні тексти дисертацій перевіряє комп'ютер. І потім експерти просто оцінюють, наскільки там, скажімо, присутній самоплагіат чи його там немає і тому подібне. Тому є механізми впливу на таких...

_____. *(Не чути)*

КОЛЮХ В.В. Знаєте, я вам відкрию деяку таємницю, знаєте, чого найбільше ми боїмося в університеті, в тому числі Шевченка? Це коли почнуть

масово перевірялись на плагіат магістерські, бакалаврські роботи. Я боюся, що 50 відсотків випускників не отримують ступінь магістра.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я спробую передбачити, що буде більше.

КОЛЮХ В.В. Ну, я не виключаю, да.

СОВСУН І.Р. Ви знаєте, мені, може, трошки пощастило, бо університет, де я працюю, вже перевіряють магістерські роботи дипломні на плагіат. І я думаю, що це та практика, якої треба не боятися, а навпаки активно підтримувати і впроваджувати, так. Тому я б рекомендувала не боятися, а впроваджувати це, якщо, власне...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю тут, я думаю, що більше результатів бояться, які, да...

СОВСУН І.Р. Більше результатів, да-да, ну, але разом з тим, що стосується плагіату, дійсно болюче питання. І дійсно автоматизація може частково вирішувати цю проблему. Так під час роботи в міністерстві я ініціювала створення так званого Національного репозитарію академічних текстів, який на превеликий жаль, за три роки так і не запрацював попри те, що було напрацювання і були передані наступному керівництву Міністерству освіти і науки. Да, ідея яка? Для того, щоб перевірка на плагіат автоматизовано працювала, нам потрібен не просто механізм звірки текстів, – нам потрібна база текстів, з якою звіряти. Да, якщо немає бази текстів, з якою звіряти, то що ти будеш звіряти, да. З Інтернетом цього недостатньо вочевидь ось.

Тому, власне, я просувала ідею створення Національного репозитарію академічних текстів, де були би зібрані всі наукові академічні публікації, щоб було з чим звіряти легко. Але звичайно, що жодна автоматизована система перевірки не дає фінальної відповіді на питання, є плагіат чи ні. Тому що насправду має бути середовище, мають бути фахівці, які дадуть відповідь на те, чи це є плагіатом, чи це не є плагіатом ось.

Тому автоматизовані рішення – це те, що необхідно, нам потрібно активізувати створення репозитарію академічних текстів ось. І нам так само

потрібно посилювати відповідальність за будь-які порушення плагіату, тому що сьогодні, на жаль, ця відповідальність не працює ось. І це треба закладати в законодавство.

КОЛЮХ В.В. А можливо, суть питання лежить у тому, що треба захищати інтелектуальність.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це вже не предмет відання нашого комітету, пане Валерій, обережно.

КОЛЮХ В.В. Я розумію...

СОВСУН І.Р. Ні, але це... Тут є проблема в тому, що дуже часто, і я вивчала це питання, зокрема впродовж останнього року в Сполучених Штатах, це є питання того, що питання академічної доброчесності і питання інтелектуальної власності варто розмежовувати, та, це принципова позиція американських університетів.

Я не знаю, який міжнародний досвід колеги, так, але, власне, американський досвід є такий, що інтелектуальна власність – це одне питання. Але академічна доброчесність – це те, за що несуть відповідальність університети.

Проблема в тому, що коли ми заводимо цю дискусію в проблему захисту інтелектуальної власності, то яка виникає проблема? До прикладу, є Іван Григорович і він каже, що мою дисертацію хтось десь списав чи хтось скопіював і після цього для того, щоб іти в суд, це Іван Григорович особисто має сказати: "Я піду в суд захищати своє право інтелектуальної власності". Так? А раптом Іван Григорович не хоче цим займатися? У нього є багато роботи в комітеті, багато інших справ і він не хоче особисто йти до суду? Так? І тому, коли ми говоримо, що інтелектуальна власність – це коли ця особа, чиє право порушено, має йти до суду і захищати його, то ми надто часто стикаємося з тим і, давайте чесно скажемо, наше академічне середовище, люди не хочуть заходити в конфлікт один з одним і, власне, тому вони не хочуть іти до суду захищати, та?

Тому порушення академічної доброчесності – це ширше ніж порушення індивідуального права науковця, у якого скопіювали текст. Та, це є порушення

принципів взаємодії в академічній спільноті, в академічній громаді, ось. І академічна громада як така має давати цьому оцінку.

Тому ось це питання розмежування з інтелектуальною власністю – це важливо. Да, це дотичні питання, але не одне і те саме.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пан Ростислав, ви хотіли задати питання.

ПАВЛЕНКО Р.М. Так. Дякую, пане Сергію.

В контексті, може, пропозицій Івана Григоровича, в мене запитання до пана Валерія. Скажіть, будь ласка, чи ви підтримуєте напрямок розвитку університетів такий як університетська наука? Якщо так, то які ви бачите пріоритетні рішення в цьому напрямку для того, щоб університети ставали більш активними осередками розвитку науки? Дякую.

КОЛЮХ В.В. Для того, щоб університетська наука розвивалася, треба надавати вищим навчальним закладам більше автономії, в тому числі бюджетного фінансування, і автономію в прийнятті рішень щодо визначення навчального... підготовки фахівців, навчальних курсів і тому подібне. Я думаю, що тоді вони більш ефективно будуть працювати і, зокрема, автономії в сфері обрання керівництва вищих навчальних закладів, участі там студентського самоврядування, профспілок освітніх і тому подібне, думаю, що це дасть поштовх до розвитку науки. Але я не виключаю, що тут треба поєднати наукові галузеві академії наук з навчальними вищими закладами. І, можливо, на часі стоятиме питання оптимізації з галузевими академіями наук для того, щоб вони дали поштовх розвитку науки на базі в тому числі навчальних закладів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ще є запитання, пропозиції?

СОВСУН І.Р. Скажіть, будь ласка, а який у вас є міжнародний досвід? Чи в яких університетах закордонних ви стажувалися, працювали, знаєте контекст?

КОЛЮХ В.В. В мене немає міжнародного досвіду. Але я не вважаю, що все те, що ви взяли зі сфери освіти з міжнародного досвіду, в нашій системі спрацювало на краще.

_____ . Я дуже хочу підтримати колегу з приводу міжнародного досвіду. Те, що ви, Інна Романівна, взяли з міжнародного досвіду, більшість цих норм вони не дають розвиватися ні науці, ні педагогам в сфері вищої освіти. Ось ми як науково-педагогічні працівники вищої школи, які вимушені завдяки вам з 2014 року працювати в сфері дії закону нового про вищу освіту, могу вам сказати і враховуючи відповідь ось ваше на моє питання, що більшість цих норм вони були декларативні, наприклад, про плагіат і про інше про що ви говорили, ви їх задекларували в цьому законі, але вони не запрацювали і ви самі про це сказали у своїй відповіді. А деякі норми вони погіршили, значно погіршили становище, особливо науковців, які на сьогодні майже не мають можливості отримувати вчені звання. І ви зараз тими підставами для набуття наукових ступенів, які ви взяли з міжнародного вашого досвіду, Ви відкрили нову корупційну складову для величезної кількості різних організацій, які сьогодні продають дипломи В2, які сьогодні продають міжнародні стажування, які сьогодні продають дисертації і так далі, і тому подібне. І наслідком цього є розвиток плагіату, і бум якого почався з 2014 року, коли був прийнятий ваш закон. Scopus, Web of Science і так далі, які ви декларуєте як безкоштовні, як це, безкоштовні публікації, да, які насправді практично, тобто ви, ну, ви так собі уявляєте, що це є безкоштовні можливості опублікування, так. Насправді я можу, я навіть не буду називати цифри, скільки це коштує. І коли вся кафедра збирає гроші для того, щоб доктор наук хоча б одну публікація в Scopus зробив, ми робимо цю публікацію за кошти кафедри, скидаємось. А потім виявляється, що у нього забрали статус, наприклад, Web of Science, то це величезна, величезна проблема, яка на юридичному факультеті в Київському національному університеті. А про інші заклади, які працюють в регіонах, я взагалі мовчу. Розумієте? Це стало просто неможливим. Наука на сьогодні перебуває в стані стагнації в основному, враховуючи ось ті вимоги міжнародного досвіду, які ви використали і задекларували в цьому Законі України "Про вищу освіту". Розумієте?

СОВСУН І.Р. Пані Юлія, я до вас тоді маю питання. Просто... Ага, це запитання було, так? Я думаю, що...

_____ . Тому я, знаєте, що я хотіла, це не було запитання. Ні, вибачте. Це було не запитання. Це моя репліка. Це моя репліка до всіх колег. Я хочу сказати, що у нас зараз от цей підпункт пункту першого перетворився в обговорення проблем вищої освіти.

СОВСУН І. Р. Так, пані Юлія, якраз хочуть від вас почути, я зрозуміла, що ви знаєте факти, як ціла кафедра скидалася, щоби хтось опублікувався. А на що саме ви скидалися?

_____ . На те, щоб особа мала можливість зробити публікацію в ось такому виданні.

СОВСУН І.Р. Тобто ви платили виданню за публікацію, чи що? Я просто не розумію.

_____ . Потрібно заплатити за переклад. Потрібно заплатити за публікацію. Тобто я вам можу сказати, що, наприклад...

СОВСУН І.Р. *(Не чути)*

_____ . Ще раз, питання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, колеги, колеги, якщо...

_____ . Коли дуже багато опцій великих, неможливо виконати в сьогоднішніх умовах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Юля. Пані Юля, дякую.

Колеги! Колеги, одну хвилинку. Якщо...

(Шум у залі)

Колеги!

СОВСУН І.Р. Власне, я знаю, що вони безкоштовні, тому я не зрозуміла, на що скидаються.

_____ . Скажіть, будь ласка, а ви хоч раз пробували публікуватися Scopus?

СОВСУН І.Р. Я особисто ні, і тому мені...

_____. А ви спробуйте, потім поговоримо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Наталя, можна... Юля, пані Юля можна...

_____. Вибачте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вас дуже прошу, я, як все ж таки хоч один раз ну, можу зловживати своїми правами як голова комітету. Я вас дуже прошу, давайте зробимо перерву хвилин на 5-7, бо у нас вже... ми справді можемо безкінечно дискутувати на тему вищої освіти і науки вищої освіти, і всього іншого, дотичного до вищої освіти. Я впевнений, що у нас цей підкомітет у будь-якому разі буде один з найбільш гарячих, тому що зрозуміло одне: систему потрібно вдосконалювати, це очевидно, є речі, які потрібно доопрацьовувати. І дуже добре, що більшість нашого, напевно, комітету точно хочуть взяти, очевидно, видно, що хоче взяти участь в роботі підкомітету. І я впевнений, що результати в будь-якому разі будуть в нього кращими, ніж були раніше.

Тому давайте зробимо 5-7 хвилин перерви і продовжимо нашу дискусію...

СОВСУН І.Р. Так, я хочу підтримати голову. Але дозвольте тоді мені після перерви дати запитання, чи пані Юлія і пан Валерій... *(Не чути)* що освіти в принципі має бути конкурентноспроможною світу, і, щоб ми не думали як їхати Гарвард, Стенфорд, Йель, а насправді, щоб тут були заклади, в які ставали... входили в десятку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гарвардами і Стенфордами, Йелями...

СОВСУН І.Р. Прошу?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щоб і вони і ставали цими.

СОВСУН І.Р. Так, власне, щоб входили в десятку найкращих вузів України, бо, на жаль, якщо у нас не буде підніматися наука і науковий ступінь і також знання іноземних мов, то, мабуть, нам не світить ними бути. І чи хотіли би ви, щоб хоч один український вищий заклад був там? Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я думаю, що ви встигнете на це запитання відповісти швидко. Слово так, знаєте... Якщо хочете, можете зробити по репліці. Я дуже прошу, хвилин 5-7 перерви, щоб ми трішечки провітрили зал і повернулись до цього. Дякую, колеги.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, шановні колеги, давайте продовжимо. Це навіть може дуже добре насправді будь-яка дискусія – це добре, тому що в ній народжується істина час від часу. Дякую вам, колеги, обом нашим кандидатам на голову підкомітетів, і всім іншим колегам за запитання, за доповіді, за плідну дискусію. Я, справді, переконаний, що в будь-якому разі підкомітет буде цікавим, гарячим і цікавим. Давайте тоді перейдемо, якщо ми закінчили з запитаннями...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вже встиг щось озвучити зараз?

СОВСУН І.Р. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Давайте.

СОВСУН І.Р. Пані Юля, я буквально два місяці тому подала статтю до журналу Scopus, і я заплатила нуль гривень, нуль доларів, нуль євро, нуль єн. І я би рекомендувала шукати ті журнали, які є безкоштовними. Якщо ви платите за публікацію, ви публікуєтесь в поганому журналі. Нічого особистого.

Друге питання. Так, чорт забирай, я хочу, щоб українська освіта була інтернаціональною. Так, я не хочу, щоб українські студенти тікали за кордон. Тому що тут те, що їх навчають, це дуже далеко від міжнародних стандартів. Так, у нас немає простого рішення цієї проблеми. Але, я перепрошую, коли мені кажуть, що ми встановлюємо зависокі вимоги, то моя відповідь одна. Я не хочу встановлювати низькі вимоги. Бо коли ми ставимо низькі вимоги, то 80 тисяч українських студентів тікають в Польщу. І тому, я не думаю, що ми можемо зупинятися і говорити про те, що ми встановлюємо зависокі вимоги. Вибачте, давайте говорите про те, що у нас є проблеми у вищій освіті. Так, і у нас є куди

працювати. У нас є з ким працювати і є кого звільняти у вищій освіті. Так, у нас не все ідеально. Так, норма про плагіат не повністю запрацювала. Але ваш колега з університету відповідальний за боротьбу з плагіатом в університеті. Те, що ці норми не запрацювали...

_____. *(Не чути)*

СОВСУН І.Р. По своїй спеціалізації, так. Те що ці норми не запрацювали, - це не тільки відповідальність міністерства, це також відповідальність академічної громади і академічної спільноти. Якщо академічна спільнота бажає залишатися в закритому баблі, в закритому, я не знаю, середовищі комфортному, то це, звісно, не той шлях, який я підтримуватиме. Так, це той напрямок, в якому я хочу рухати вищу освіту. Якщо комітет зараз вирішить, що це той напрямок, куди треба рухатися, о'кей, я розумію, в кого більшість в комітеті, давайте не будемо робити вигляд, що ми не розуміємо політичних розкладів в комітеті.

Я заявила свою позицію. Так, я вважаю, що нам треба рухатися швидше. Так, я вважаю, що нам треба рухатися в напрямку міжнародних стандартів. Далі – це рішення комітету, куди і як ми будемо рухати вищу освіту. Я свої напрямки руху не зміню залежно від політичної кон'юнктури.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Інна, з чого ви взяли, що, якщо не ви, то це рух назад чи в якийсь інший бік...

СОВСУН І. Р. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від кого? Він пані Юлії? Вона – гість нашого комітету як народний депутат. Від пана Валерія ви теж це почули, да?

СОВСУН І.Р. Я відповідала на закиди пані Юлії про те, що я встановлювала завиські вимоги...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Але, вибачте, але зараз прозвучало, що в іншому випадку, якщо це не ви, то це політична кон'юнктура і фіксування того, що було. Я правильно почув?

СОВСУН І.Р. Я вважаю, що були презентовані дещо відмінні візії того, куди має рухатися вища освіта, так. І я думаю, що зараз треба думати про те, куди ми хочемо рухати вищу освіту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, прошу, пані Олена.

КИРИЛЕНКО І.Г. Шановні колеги, одна репліка з досвіду попереднього комітету. Тільки переступили ми цей поріг – в нас політика закінчилася. У нас є кафедра, за яку ми боролися як тільки могли. Кафедра – це українська наука і українська освіта всіх рівнів. І в нас були представники різних фракцій, але ми забували миттю свою політичну приналежність і комітет завжди приймав одностайні рішення, як правило. Тому що захист національних інтересів в сфері освіти, науки був пріоритетом, а політика – за дверима, на фракціях.

Тому я б хотів, друзі, я теж представляю іншу політичну силу, але я б хотів, щоб у нас була тут єдність і ми політику залишили за дверима. А тут боролися за те, для чого ми прийшли в цей комітет: боролися за науку, боролися за освіту.

Я репліку закінчу, більше слово брати не буду. Мені дуже сподобалася репліка Прем'єр-міністра на каналі, де він прямим текстом сказав, я просто не можу не зачитати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Освіта і інновації.

КИРИЛЕНКО І.Г. "Перше, на чому ми маємо як країна зосередитися – освіта, інновації і технології", - сказав Гончарук. І, друзі, в 10 разів менше фінансування на цей рік нашої вітчизняної науки. По освіті ви вже ж бачили, скільки дискусія відкрила і прогалин, і всього іншого. Тому оце саме наше головне. Друзі, ні в якому разі не дивимося в політичні паспорти. У нас самий головний політичний паспорт – це... Перше питання, яке було озвучено, – предмет відання комітету. Там немає, що це комітет одної партії чи другої, чи третьої. Я політичні питання виносити ніколи на комітет не буду. Буду підтримувати те, що ви, більшість, ясно, але я ж бачу, як більшість налаштована. Більшість налаштована по-національному, по-українськи. Тому, однозначно, будемо підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

_____. Інна Романівна до мене апелювала, я тільки... Я не буду, я хочу тільки сказати одну фразу, що мені дуже багато хочеться про що з вами поговорити, обговорити і зараз сказати про це, але я дуже поважаю час всіх наших колег, і ми з вами всі ці дискусії зараз будемо проводити в робочому режимі, і всі ці питання будемо обговорювати.

Да, совершенно верно. Дякую за поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Юлія.

_____. ...прекрасний секретар, дуже уважний, дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, да.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Сергію.

Давайте тоді припинимо...

СОВСУН І.Р. Я перепрошую, просто я почула звинувачення в свій бік про те, що я, мовляв, щось не те зробила. Мені не соромно за те, що я зробила. Пані Юлія має іншу візію. Я мала зафіксувати, що я залишаюся на тому, що я робила.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Інна. Колеги, дякую. Давайте припинимо цю дискусію.

У нас є два кандидати, які побажали бути головами підкомітетів з питань вищої освіти. Давайте поставимо це питання на голосування по черзі. За кожну кандидатуру ми підніmemo, скільки голосів набере одна, скільки голосів набере інша. Хто набере більше, той і буде.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він, да, але, ну, в нас ще... Ми ще не знали. Я не міг вам не запропонувати подати свою кандидатуру, бо ви були головою цього комітету в попередньому скликанні. Це, це я мусив зробити це. Да.

Колеги, якщо... У мене ще є одне...

_____ . Люди двічі голосували.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Но. Ми... Кожен має, ні, кожен може проголосувати двічі за кожного з... Ну, яка проблема? Просто кожен, подивимось там умовно, скільки-то людей підтримує пані Інну, стільки-то людей підтримує пана Валерія. Не "за", не "проти", просто, хто набере більше голосів, той і буде, якщо ви не проти. Ну, можна запропонувати інше.

Да, у мене ще є одне запитання. Ніхто з...

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я би не вішав би ярликів насправді, да.

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тут питання в тому, я би не хотів би, щоб були голоси проти, щоб ми не ставили, що там умовно, я не знаю, там 5 людей підтримали мене, і ці вже 5 людей не можуть підтримати пана Сергія.

_____ . *(Не чути)*

_____ . Да. От тому є різні підходи, да, до цих голосувань. Давайте просто так: кожен може проголосувати і за одного, і за іншого, якщо захоче. Жодних проблем.

_____ . Двічі "за".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, якщо дуже хочеться, нема проблем. Можна двічі не голосувати або двічі "проти", якщо хочеться. У мене ще одне запитання, яке я хотів би задати обом нашим кандидатам на підкомітет. Ніхто не хоче зняти свою кандидатуру? Я змушений це просто запитати, бо вас все ж таки двоє. Якщо – ні, то давайте..

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, я розумію. З кого почнемо? З того, кому надавали перше слово, якщо ви не проти. Пані Інно, ви не заперечуєте? Хто за те, щоби

затвердити пані Інну Совсун на позицію голови підкомітету з питань вищої освіти, прошу голосувати. 5.

Хто за те, щоб затвердити пана Валерія Колюха на посаду голови підкомітету з питань вищої освіти? Можеш, чому ні. 9.

Добре. Тоді пан Валерій Колюх стає головою підкомітету з питань вищої освіти. Дякую, колеги.

Наступний підкомітет з питань науки та інновацій. Хто хоче очолити підкомітет з питань науки та інновацій? Нова унікальна ситуація. У нас ніхто не хоче очолювати підкомітет з питань науки і інновацій. Є пропозиція тоді відкласти це питання. Чи яким чином ми будемо його вирішувати? Ну, ми ж не можемо призначити нікого з наших колег, якщо немає бажаючих. Давайте до наступного засідання тоді відкладемо це питання. Колеги, прошу ще раз про це подумати, раптом все ж таки хтось захоче.

Ще один підкомітет з питань освіти впродовж життя і дошкільної, да, ми домовились. І позашкільної, вибачте. Колеги, хто хотів би очолити підкомітет з питань освіти впродовж життя і позашкільної освіти? І знову ніхто.

Добре. Давайте тоді є пропозиція. О'кей, ми затвердимо чотири підкомітети, чотирьох голів підкомітетів. Є тоді дві пропозиції. Давайте до наступного засідання подумаємо, чи може хтось все-таки захоче стати головою підкомітетів двох, які залишилися. І над другим питанням. Чи якщо ніхто не захоче, може нам варто все ж таки подумати над об'єднанням і додаванням предметів відання до інших комітетів. Ну, будемо робити менше комітетів значно, якщо у нас окремо ніхто не зголосився освіту впродовж життя. Хоч мені здається, що це якраз цей підкомітет міг би перевернути взагалі систему освіти і зробити в ній революцію. Ну, але є, як є. Да.

_____. *(Не чути)*

... Але поки ми зберігаємо гендерну рівність: два – два.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Ну, да...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, тобто чекаємо або хтось зголоситься на голів підкомітетів, або ми ці підкомітети якось предмети відання в інші підкомітети додамо і тоді переголосуємо назви.

Тепер щодо складів... Так, колеги, у нас... давайте тепер ми затвердимо тоді наших голів підкомітетів.

Підкомітет з питань раннього розвитку і дошкільної освіти – пан Воронов. Підкомітет з питань середньої освіти (інклюзивної освіти) та освіти тимчасово окупованих територіях – пані Лис. Підкомітет з питань професійної і фахової передвищої освіти – пані Коваль. І підкомітет з питань вищої освіти – пан Колух.

Давайте затвердимо наші голосування і наших колег на посадах голів підкомітетів. Хто – за, прошу проголосувати. Порахуйте, будь ласка, пані Наталія. Дякую.

Тепер у нас ще наступний пункт, це... А, вибачте, хто – утримався? Або хто – проти? Троє утрималось. І хто – проти? Власне, немає. Троє утримались. Дякую, колеги.

Другим пунктом нам потрібно затвердити у складі підкомітетів народних депутатів тих, хто хоче бути членами підкомітетів. Давайте почнемо, напевно, з початку.

Підкомітет з питань раннього розвитку і дошкільної освіти. Хто хоче бути членом підкомітету? Давайте...

Да, пані Наталя, тільки прошу по прізвищах записати, щоб ми потім не плутали.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми потримаємо.

Підкомітет з питань середньої освіти, інклюзивної освіти і освіти на тимчасово окупованих територіях.

Скільки хочете. Хоч всі. Дякую.

Підкомітет з питань професійної фахової передвищої освіти.

Дозвольте зауважити в даному випадку або доповісти, що всі проекти закону, в яких ми як комітет є головними, як головний комітет, всі вони мають бути подані до порядку денного другої сесії Верховної Ради України незалежно

від того, яке рішення прийме комітет розглядаючи ті проекти законопроектів. Отже, проекти законів. Вибачте. Отже, на даний момент зареєстровано вісім проектів законів, в яких Комітет з питань освіти і науки та інновацій визначено головним. Це три проекти закону, які вже пройшли перше читання, залишилися нам від Верховної Ради восьмого скликання, з якими ми мусимо працювати і готувати їх до другого читання. І, відповідно, п'ять нових проектів законів, які були зареєстровані за останні чотири дні. І ми їх обов'язково мусимо подати до проекту порядку денного.

Ці рішення вам роздані. Вам, наскільки мені відомо, роздано рішення, в якому є сім проектів законів. Тому що восьмий з'явився буквально за дві години до початку нашого засідання. Це проект закону, я тоді його зачитаю. Це проект Закону про внесення змін до статті 57 Закону України про освіту щодо додаткових пільг та підвищення рівня оплати праці для педагогічних і науково-педагогічних працівників (реєстраційний номер 2029 від 03.09). Подали пані Тимошенко і співавтори.

Якщо ви не заперечуєте, то я прошу взяти цю інформацію до відома і підтримати рішення комітету про включення цих проектів до порядку денного другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання. Давайте проголосуємо. Одноголосно. Дякую.

Сьомий пункт порядку денного: про підготовку плану роботи Комітету з питань освіти, науки та інновацій на період другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Вам всім розданий підготовлений секретаріатом план роботи нашого комітету. Сюди увійшли вісім законопроектів, в яких ми є головним комітетом, і 14 законопроектів, в яких ми не є головним комітетом, але які ми маємо розглянути і подати свої пропозиції. Всі ви знаєте, згідно Регламенту, що ті проекти законів, в яких ми є головним комітетом, ми розглядаємо протягом 30 днів. З моменту реєстрації чи з моменту як на нас розписано? О'кей. І, звісно, в тих проектах законів, де ми не є головним комітетом, в нас на це 21 день для того, щоб подати свої пропозиції і свої зауваження, взагалі висновок комітету.

Цей план, який вам роздано, він дуже, він – це є прообраз плану-графіку. Це буде динамічний план насправді, який в реальному часі буде оновлюватися, бо

кожного дня нам будуть додавати ті чи інші проекти законів, які ми мусимо розглядати або як головний комітет, або як неголовний комітет. Цей план – це є праобразом плану-графіку, тому що ми бачимо графи, які потрібно заповнити. Це строки розгляду в комітеті, ми мусимо між собою визначитись в комітеті, коли ми будемо розглядати ці законопроекти, хто з членів комітету хоче бути відповідальним або відповідальним самому, або відповідальним в групі, кого цікавить той чи інший законопроект, хто хотів би займатися тим чи іншим законопроектом, призначити відповідальних за підготовку працівників секретаріату комітету і внести... І ми ще змушені внести свої пропозиції щодо строків розгляду Верховної Ради України, то єсть коли ми хочемо їх подавати до сесійної зали.

Я би запропонував кожному з нас ознайомитися окремо, ми зараз, я впевнений, що ми це рішення не приймемо, давайте ознайомимось кожен з цим переліком, кожен із народних депутатів висловить своє бажання, який він законопроект хоче, за який він хоче бути відповідальним, поставимо строки розгляду в комітеті, як ми це бачимо, і я пропоную зараз навіть не закривати засідання комітету, а зробити після того, як ми все розглянемо, зробити перерву до понеділка, якраз матимемо час до понеділка до ранку подати кожен свої пропозиції до плану-графіку розгляду цих законопроектів в комітеті.

Якщо немає заперечень, то я просив би цю... Є пропозиції, зауваження, що додати?

Є тоді пропозиція – цю інформацію взяти до відома народним депутатам членам Комітету з питань освіти і науки до 9 вересня, а не до 11, пане Борисе. Давайте до 9 вересня змінимо, це якраз до понеділка до ранку. Подати в секретаріат пропозиції щодо плану роботи комітету. До речі, можуть бути свої власні законопроекти в наших колег з комітету, тому, якщо є власні законопроекти, давайте їх також додамо, да, до плану роботи комітету, щоб ми одразу почали готуватися.

І давайте затвердимо план роботи комітету в такому першому варіанті після того, як ми отримаємо всі пропозиції від членів комітету.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, мені здається... Ні, ні, тут...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ні, ні. Тут п'ять, там, де ми головні, і два... Чекайте, п'ять з освіти і два з науки. Тут ще немає цього восьмого.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Варто, варто. Більше того, ми просто не встигли роздрукувати, тому воно в одному екземплярі було, бо з'явилося там буквально за годину чи дві.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Секретаріат роздасть кожному з нас сьогодні, зараз після засідання, через пів години... Або поштою, якщо всім зручно.

Тому, якщо така пропозиція підтримується, давайте проголосуємо і в понеділок затвердимо потім план-графік із змінами. Дякую, колеги, одноголосно.

Передостанній пункт порядку...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, давайте одразу вирішимо. Якщо всім буде... Справа в тому, що у нас Погоджувальна рада об 11-й. Якщо всім буде зручно, то може на другу годину...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, після Погоджувальної, вона в понеділок, да, ми продовжимо засідання нашого комітету.

І в нас буде ще одне питання, яке я хочу в "Різному" підняти, я б теж його якраз до понеділка теж просив би подумати над ним. Якщо ви не проти... Ми вже за це проголосували. Давайте, якщо ви не проти, через те, що Івану Григоровичу треба буде, він просив, щоб ми о 5-й його відпустили, давайте тоді перейдемо одразу до "Різного", а потім заслухаємо звіт комітету, звіт роботи комітету і секретаріату.

Отже, щодо "Різного". Я хотів би доповісти вам про дуже актуальну для нас, дуже актуальний для нас момент, це, власне, про Закон про загальну середню освіту, який пройшов перше читання, перейшов до нашого комітету, до нашої Верховної Ради дев'ятого скликання для підготовки до другого читання. І ми маємо два тижні для того, щоб внести туди всі... Всі народні депутати, власне, мають два тижні для того, щоб внести туди правки. Зараз законопроект зареєстрований в базі законопроектів, його зараз новий реєстраційний номер 0901 від 29.08.2019 року. Проект закону офіційно ще не розписаний до розгляду. Після його надходження та включення до порядку денного поточної сесії протягом 14 днів народні депутати можуть надсилати до головного комітету свої правки, зауваження і пропозиції.

Для розгляду таких пропозицій пропонується створити при нашому комітеті робочу групу з доопрацювання законопроекту та підготовки його до другого читання. Власне, з приводу цієї робочої групи я і хотів би з вами, колеги, порадитися і запропонувати наступне. Була до цього робоча група, яка працювала над цим законопроектом під час підготовки до першого читання і після першого читання під час підготовки до другого читання в Верховній Раді попереднього скликання. Там було 80 з чимось людей входило в робочу групу. Я попросив секретаріат, з вашого дозволу, щоб вони відмітили тих людей, які доходили до кінця, ну тобто власне тих, хто найбільше працював над законопроектом. Цей скорочений перелік роботи... склад робочої групи нам запропонував секретаріат, він у кожного у нас в роздаткових матеріалах. В зв'язку з тим, що нам потрібно, а це дуже важливий закон для нас, кожен з нас має певну експертизу в своїх сферах, я би просив кожного народного депутата члена комітету зробити свої, внести свої пропозиції щодо складу робочої групи. Якщо ви не погоджуєтесь з кимось, хто запропонований зараз секретаріатом, ви маєте повне право звідти поставити свою позначку або там викреслити цю людину зі складу. І запропонувати своїх стільки, скільки ви захочете. Але є пропозиція, давайте... ми можемо обговорити це в понеділок, ми можемо обговорити це зараз, можемо одразу в понеділок, обмежити робочу дієвою... дієвим кількісним складом. Тобто ми розуміємо, що робоча група 80 людей, насправді, працювати не може і не... ну і не буде, і не може, це просто неефективна робоча група.

Через те, що ми маємо цей зал і готові його вільно віддавати для роботи робочої групи, давайте ми обмежимо, подумаємо над тим, якою кількістю варто обмежити склад робочої групи для того, щоб вона могла спокійно в цьому залі збиратися і працювати.

Колеги, якщо ви готові зараз обговорити граничний склад робочої групи, давайте обговоримо, а якщо ні, давайте відкладемо це питання разом зі складом робочої групи до понеділка. Що скажете? Ваші думки.

_____. Просто для того, щоб ми розуміли... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, давайте так. Я все ж таки хотів би, щоб всі ви визначились. Бо скільки я робочих груп не бачив, більше десяти ніколи ефективними не були.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я бачив такі, які і вісім були ефективними, і дев'ять. Тому це о'к. Я просто не знаю...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цілком. Ну, насправді візійних людей, які бачать проблему комплексно і розбираються в ній, одиниці, тому... якщо є взагалі. Тому я абсолютно підтримую.

Давайте тоді ми зробимо інакше. Ми не будемо зараз ставити граничну чисельність. Давайте до понеділка все ж таки зробимо свої пропозиції. Кожен знає експертів, людей, яких вважає експертами. Давайте запропонуємо фахівців і в понеділок просто обговоримо, зробимо єдиний склад робочої групи. Обговоримо і приймемо собі. Да?

_____. *(Не чути)* ...Тільки я не виключаю, що хтось з цих 17 сміливих, як то кажуть, до цього не працював не тому, що просто, ну, він класний експерт...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Може, це була не його тема?

_____. Ну, не його тема.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, о'кей.

_____ . Або там за якихось інших.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Без проблем.

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Без проблем.

Якщо ви не проти, давайте за цю пропозицію і проголосуємо, підтримаємо це рішення комітету.

Дякую вам. Одноголосно.

Пане Іване, ми... Да, вибачте, що ми на хвилину затримали по часу.

_____ . 14 година, понеділок?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, понеділок, 14 година.

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, це просто в "Різне" впишемо його, да, як питання "Різного".

Колеги, щоб вже закінчити з "Різним", а потім перейти до звіту комітету і секретаріату за роботу під час Верховної Ради восьмого скликання.

Якщо ще в когось є "різне", прошу.

_____і питання до секретаріату. Так як наші помічники кілька днів ні в кого не будуть оформлені, то у нас прохання, щоб, кому також потрібно, список подати, щоб помічники не мали одноразову перепустку лише на вхід, і вони не можуть вийти, а щоб ми мали список і зранку подавали, згідно з якого ці люди можуть ходити, щоб нам і секретаріату, і нам це все спростило роботу. Поки немає постійних посвідчень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми можемо від народних депутатів взяти перелік їх помічників, вони дадуть перелік своїх помічників, які ще не оформлені, просто, щоб ми їм кожного дня спокійно, якщо це процедура, кожного дня замовляли...

_____одноразову перепустку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що все одно їм будуть видавати...

_____. Ні, буде список, тоді буде простіше, так. Але є прохання, інші комітети мають таку практику, і я думаю, це би й вам, і нам спростило роботу ніж щоразу шукати... як заходити зараз помічник по одноразовій перепустці заходить, навіть не може вийти ну, не знаю, на сесію документи...

_____. Я перепрошую, одноразова перепустка, якщо замовляється зранку, той, хто входить, він просто попереджає. Я буду виходити, і проблем комендатура ніяких не робить. Я уточню сьогодні з комендатурою, якщо можна дати загальний список помічників народних депутатів, ми його підготуємо і... від комендатури, забезпечимо прохід додаткових контактних...

_____. Добре, дякую, бо виникли у нас технічні питання по цьому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Ще є... Так, пане Ярославче.

_____. Пане Сергію, оскільки ми не закриваємо засідання комітету, може тоді ми в понеділок закриємо гештальт з керівниками підкомітетів, щоб це не відкладати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, без проблем...

_____. Щоб ми не вносили, так-так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, просто не будемо вносити, ви маєте на увазі з двома, які у нас залишилися. Так, у нас буде час подумати до понеділка, давайте тоді про це подумаємо, якщо виникне бажання в когось, бо членів підкомітетів вистачає, до речі.

_____. Але ми ще годину таки не визначили. Ми сказали, після Погоджувальної...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 14 година. Якщо ніхто, якщо всі о'кей, 14 година.

_____. Добре, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас день роботи в комітеті, тому, власне...

І давайте тоді перейдемо... Да, пане Сергію.

КОЛЕБОШИН С.В. ...професійна деформація. Чи є можливості на засідання комітету, щоб був, щоб можна було написати, показати, бо іноді на пальцях це досить важко. Така є можливість?

_____. Будемо ставити завдання перед керівництвом Апарату Верховної Ради...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте ще одне. Тоді я хотів би запропонувати. Давайте подумаємо про те, чого нам не вистачає в комітеті з технічних засобів для того, щоб наш комітет працював ефективно. Якщо нам потрібен проектор або ще щось, давайте заявки. Давайте зробимо один запит на Апарат для того, щоб спробували вирішити це питання. Ну, бо проектор нам, очевидно, він нам буде потрібен як і багато чого напевно іншого. Тому я думаю, що якщо є свої пропозиції, давайте керівнику секретаріату для того, щоб ми централізовано запитали в Апараті.

_____. ...не знаю, як інші члени комітету ставляться. Також я не знаю, чи нам потрібно, щоб не переводити папір, всі оці проекти рішень на папері, якщо вони у нас є на пошті. І думаю, ті окремі речі, які нам треба видрукувати, кожен з нас може видрукувати. І я не знаю, я не бачу потреби, щоб секретаріат все вдруковував щоразу на кожне засідання. Можна мати...

_____. *(Не чути)*

_____. Да, максимум, може, два комплекти. Я не знаю, або там те, щоб голова мав, заступник, секретар, якщо комусь треба ознайомитись, чи в нього точно на пошті таке саме, як ми тут маємо на папері.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Наталя.

Я думаю, що ви отут дуже праві. І дякую вам за ремарку останню. Тому що, я думаю, що нам все ж таки пара екземплярів знадобляться. Якщо ніхто не проти з членів комітету, може, нам справді перевести це повністю в електронний вигляд. Ми спокійно будемо ознайомлюватись з усім в електронному вигляді. У нас тоді є прохання зробити, ну, напевно, три екземпляри: один – для голови, один – для

секретаря, третій – для секретаріату. Власне, щоб ми собі робили просто помітки в паперовому варіанті, до чого ми прийшли, або якщо хтось забуде свій електронний пристрій, то буде якась паперова копія.

_____. Да, якщо побачимо, що три комплекти замало, то будемо робити максимум чотири чи п'ять, якщо нам буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це супер ідея. Дякую. Давайте заощаджувати папір і берегти нашу планету. Я дякую, пані Наталя.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо він буде.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, ми ж не можемо змушувати представників Міністерства освіти.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я знаю. Дякую, що прийшли. Добре. Давайте ще...

_____. Питання. Чи вам, власне, треба паперовий, чи вам достатньо електронний, ну, тип. Ну, тобто, кажуть, що примірника в паперовому...

_____. Електронний варіант всім розіслали. Якщо достатньо для вас електронного варіанту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Отже, колеги, да.

_____. Тобто, в принципі, да. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді вирішимо, як ми вирішили попередньо. Ну, міністр має електронку, перевіряв, да.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окей.

_____. Є пропозиція...

_____ . Приїжджає перший заступник...

_____ . Можемо лист-пропозицію подати, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я буду віддавати свій, якщо можна, я свій комплект можу віддавати в міністерство, да. Ну, давайте так: всім в електронному вигляді, 3 екземпляри в паперовому вигляді для голови секретаря і секретаріату. Власне, коли будемо закінчувати це засідання, я свій екземпляр віддам представнику міністерства для передачі міністру. Дякую, колеги.

Є ще питання організаційні по... що відноситься до "Різного"? Ні? Тоді давайте, я вас прошу, перейдемо до 8 пункту нашого порядку денного. І, враховуючи те, що... Враховуючи те, що всі матеріали у нас роздані, в кожного народного депутата є звіт про роботу Комітету з питань науки і освіти та й секретаріату за період діяльності Верховної Ради України восьмого скликання, а саме: у нас є, власне, звіт, у нас є про затвердження постанови, розпорядження про затвердження посадових інструкцій, я так розумію, що персональні звіти кожного працівника секретаріату.

Давайте дамо 5 хвилин, якщо буде досить, керівнику секретаріату для того, щоб він нас коротко ознайомив. Бо частина з нас була на зустрічі з паном Співаковським, коли ми говорили про те, що вдалося чи не вдалося комітету, власне, Верховної Ради восьмого скликання. Давайте дамо 5 хвилин Борису Григоровичу, щоб він нас коротко ознайомив з цим, і ми радо його заслухаємо. Всі матеріали є в кожного з нас. Тому ознайомитися з ними, зробити свої висновки і пропозиції може кожен в будь-який час членам комітету. Дякую.

Прошу Борис Григорович.

ЧИЖЕВСЬКИЙ Б.Г. Дякую.

Шановні народні депутати і члени комітету, дозвольте вас щиро привітати і висловити свої деякі міркування щодо подальшої організації і перспективи розвитку законодавства у сфері науки, освіти та інновацій.

За попереднє скликання прийняті базові закони про наукову і науково-технічну діяльність, про вищу освіту, про освіту. Звичайно вони викликали дуже багато питань. Потребують чіткого формулювання на рівні постанов Кабінету

Міністрів і юстованих наказів Міністерства освіти для подальшої реалізації і тенденцій розвитку освіти і науки і інновацій в Україні.

Я на загальнодержавному рівні працюю 30 років, із них 10 років брав участь у європейському проекті "Європейська школа". Пройшов навчання в Європейській педагогічній академії і був офіційним представником по перепідготовці науково-педагогічних працівників в європейських структурах. І можу констатувати, що у основному наше законодавство науки і освіти, інтелектуальної власності відповідає європейським нормам. Потребує подальшого розвитку і удосконалення, зокрема, що стосується проекту Закону про повну загальну середню освіту, дошкільну освіту і позашкільну освіту, освіту дорослих чи післядипломну освіту, що в Україні є достатній науковий практичний потенціал для того, щоб представляти себе на європейському міжнародному рівні.

Моє прохання, побажання. Побільше довіряти нашому ректорському корпусу, представникам національних академій наук, громадських освітянських організацій, зокрема, Асоціації керівників шкіл, Асоціації відродження гімназій України, інших громадських організацій, а також профспілок, і, звичайно, формулювати ті чи інші законодавчі позиції як і з урахуванням позиції Кабінету Міністрів, також з урахуванням, як визначено Конституцією України, побажань, пропозицій обласних рад, районних, міських рад. На попередній зустрічі я вже наводив дані, що в нас є, наприклад, до Закону про повну загальну середню освіту більше 500 пропозицій. Це пропозиції, які сформовані на підставі застережень обласних державних адміністрацій, обласних рад.

Крім того, перспектива розвитку законодавства передбачає проведення парламентських слухань і відновлення контрольних функцій Верховної Ради. Що я маю на увазі? У всіх пропозиціях попередніх і в тому числі на парламентських слуханнях була записана пропозиція відновлення "днів уряду". Зараз, як ви знаєте, "години уряду". День уряду – це більш концентрований розгляд тих чи інших проблемних питань, які об'єднані зусиллям парламенту, виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, зокрема одним із таких "днів уряду" була проблема 5 років тому назад, це попереднє скликання, проблема розвитку сільської школи. На часі знову необхідно повторно розглянути цю проблему і узгодити позиції щодо

реорганізації місцевого самоврядування з формуванням і розвитком мережі закладів освіти.

Працівники секретаріату – люди високопрофесійні, підготовлені, відповідальні, контактні і готові допомагати по всіх питаннях щодо... що стосується подальшої організації Комітету освіти, науки та інновацій і реалізувати ті ідеї, які будуть виношуватися із врахуванням тенденцій розвитку як держави Україна. Так і європейського співтовариства.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Борис Григорович. Дякую вам за інформацію. Колеги наші обов'язково зможуть, на вихідних матимуть час подивитися і звіти, і посадові інструкції, і те, що забажають.

Ми вам дуже вдячні за роботу, яку ви провели, і вам, і членам комітету, народним депутатам, які були у восьмому скликанні, це великий обсяг роботи, щось було просто, щось було непросто, щось вийшло, щось не вийшло – це нормально. Ми всі тут зібралися для того, щоб зробити нашу освіту і науку кращою. Кожен, напевно, бачить це трішки по-своєму, але ми для того і є, власне, нас тут зібралося не 6 і 7, як було в минулому скликанні, а 13, що наразі свідчить про те, що все ж таки освіта і наука... є розуміння, що це потрібно, що це важливо. Я впевнений, що секретаріат буде нам допомагати, а ми впевнені, що ми будемо в вашій інституції бачити своїх колег, партнерів і друзів. Дякуємо вам.

Я пропоную в якості рішення Комітету з питань освіти та науки взяти інформацію щодо Звіту про роботу Комітету з питань науки і освіти та секретаріату за період діяльності Верховної Ради України восьмого скликання до відома.

Прошу голосувати, колеги. Дякую. Одноголосно серед тих, хто залишились. Тоді є пропозиція взяти... Да, пані Інно.

СОВСУН І.Р. У мене питання: а коли буде протокол засідання комітету?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Наталія.

5

_____. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми можемо попередній протокол, да?

_____. *(Не чути)*

_____. Ну, попередній протокол, Світлана Анатоліївна, стенограма, що була, це мінімум два дні треба зачекати, буде стенограма і тоді...

_____. Не раніше вівторка.

_____. Не раніше вівторка.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Інно, в якій частині ви хочете попередній? Може просто зробити якийсь витяг окремий?

СОВСУН І.Р. Ні, я почекаю на стенограму. З радістю, отримаю стенограму.

_____. Я переговорю з структурним підрозділом Апарату Верховної Ради, щоб вони найшвидше зробили стенограму. Як тільки отримаємо стенограму, зробимо протокол.

_____. *(Не чути)*

_____. Мені треба спочатку переговорити, тому що працюють всі комітети, Управління справам задіяне до стенографування всіх роботи комітетів Я попрошу, щоб вони зробили в першу чергу стенограму нашого комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, колеги, тоді є пропозиція зробити перерву до понеділка 2 години. Нам треба за це проголосувати? Давайте проголосуємо на всяк випадок.

Дякую. Одноголосно серед тих, хто лишився.

Дякую, колеги. До зустрічі в понеділок о 2 годині.